

GAP

VERMELL

Nº 46

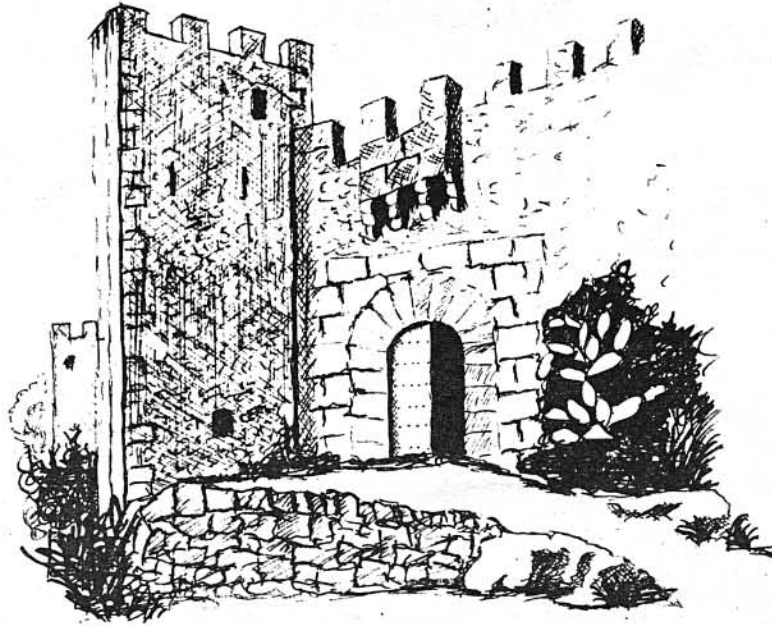
Capdepera-Cala Rajada

Octubre 84

**PREMSA
CORONA**

portalet

Creim que cal esser molt sincers i dir que Capdepera no és un poble bell. Vist d'enfora, amb una certa perspectiva, potser... Però és que d'enfora casi tots els pobles tenen una mena d'encant. De prop la cosa canvia. De prop, Capdepera, exceptuant qualque racó singular, resulta un poble gairebé inhòspit.

No voldriem resultar excessivament durs ni ferir la sensibilitat d'alguna ment patriotera i engegada. Sabem que hi ha gent amb el cuiro molt fi, gent que només veu el gep dels altres, gent molt "gabellina" que no admet adjectius pejoratius si no és ella la qui els llança. Ho sentim molt per aquesta gent... però Capdepera no ens agrada.

En benefici de la marina, en benefici d'un turisme justificador de tot el que és injustificable, el nucli de població de Capdepera ha vengut patint totes les mancances del món. Les grans inversions dutes a terme a la vorera de mar no han tengut, fins ara, ni la més mínima correspondència exigible en la dotació d'infraestructura i de serveis a Capdepera.

Les obres en curs, tant de temps esperades, poden esser una primera passa per fer, del nostre, un poble més habitable. Però no hem d'oblidar que el sanejament i el suministre d'aigua no són més que això que deim: una primera passa. Ni els administradors ni els administrats no podem, després, tombar-nos a la poltrona, com si ja estigués tot fet. Si en matèria de sanejament, s'hauran solucionat molts dels problemes, en matèria d'urbanisme continuarem orfes de tota millora.

Un poble no és -no pot esser- sols un nucli de cases on s'acaramulla la gent. Un poble és -hauria d'esser- qualcom viu, on el vertader protagonista sigui la persona, quelcom fet a la mida de la persona, on tots i cada un dels seus habitants s'hi sentin a pler...

Capdepera no ens agrada. Per no tenir, Capdepera no té ni una plaça. I aquí volíem arribar! A la plaça! A aquesta plaça de tants i tants pobles, centre neuràlgic de la vida vilatana, lloc de trobada de les gents, nucli de l'esdevenir local, racó de pau i d'assossec, ombra per a l'estiu i recer per a l'hivern. A aquesta plaça volíem arribar! A aquesta plaça on el poble recupera tota la seva dimensió humana, on la gent pot badocar, xerrar, escoltar, xafardejar... o no fer res, que també aquesta és una bona manera de passar el temps.

L'Orient, Constitució i Es Sitjar són les tres places tudades de Capdepera. Les tres places venudes al progrés (?) i a la motorització. Les tres places on els gabellins mai ens hi sentirem a pler. Les tres places que, permanentment, ens fan enyorar una plaça. Una plaça del poble i per al poble.

Inversions més costoses, molt més costoses -i no sempre justificables- s'han duit a terme en el municipi. Demanar una plaça no és demanar ni el sol ni la lluna, sinó demanar quelcom imprescindible per tal que Capdepera recuperi bona part del sentit comunitari, perdut al llarg de tants d'anys d'abandó. Demanar una plaça és demanar que el nostre sigui, de cada vegada, un poble més bell. Un poble que ens agradi més.

PLAÇA DES SITJAR

DE BELL NOU ...ha començat el curs escolar.

I val dir que, aquest, deu haver estat un dels començaments menys conflictius que recordam. Tots els mestres hi han estat d'hora i el clima ha estat de normalitat, tant a "S'Alzinar" com a "S'Auba". I ja que de "S'Auba" parlam, deixarem constància de lo avançades que van les obres del nou centre. Tant és així que es pensa que els nins s'hi podran traslladar abans de que finalitzi el curs.

Però si el començament de curs ha anat bastant bé, al seu voltant s'hi han produït aquests petits fets marginals que vénen a entalar-ho tot un poc: El transport escolar segueix sense adaptar-se a les exigències de seguretat del Ministeri, al president de l'APA de "S'Auba" li estiren les orelles des de l'Ajuntament perquè es queixa, una personalitat de la cultura local que es dedica a fer poble duguent una filla seva a una escola d'Artà...

Per la seva part, el regidor de cultura, Antoni Bonet, es multiplica i demostra una virtut indiscutible: és fener. En matèria escolar hi ha perdut moltes hores, i això és d'agrair.

BANCA En Toni Vaquer Alzina ha estat nomenat nou director de la Banca March de Capdepera. Com que en Toni s'hi ha passat mitja vida dins la Banca, i per altra part, essent del poble, coneix les mates que fan llenrisca, no dubtam que l'encert haurà de presidir la seva gestió. Enhorabona.

SA GAVELLA Aquest grup local que, com recollirem en el seu moment, va participar en el programa "Gente Joven" de TVE, haurà tornat a Madrid per a participar en la segona fase del dit concurs. La gravació havia de tenir lloc el dia 19. El que no sabem, per ara, és el dia d'emissió. Que hagin tengut sort és el que els hi desitjam.

PATRONATO ¿Passa con vosotros, tíos? Normalització lingüística, eh? Preciós l'anagrama amb allò de "Patronato del Castillo". Ai, si el Rei Don Caime aixecàs el cap! Ho passariu pitjor que els moros!

NOMS Els que sí se normalitzen són els de la urbanització de Na Taconera. Amb la culminació de la dita urbanització, l'Associació de Veïnats de la Font de la Cala ha fet una proposta a l'Ajuntament per posar nom als carrers d'aquells paratges. "S'Agre", "Tramuntana" o "Sa Tortuga" són alguns d'aquests noms. I és que de bon gust se n'ha de tenir. I no faria res que el consistori prengués mostra i acaçàs d'una vegada, de retolar amb la nostra llengua tots els carrers del poble.

BUNYOLS El dia 21, Dia de les Verges, haurà tengut lloc, esperam, la Primera Trobada dels Bunyols, festa organitzada per l'Associació "Ca Nostra" de la Tercera Edat. Com que aquest número ha entrat a la impremta abans de que tot això succeís, no podem dir res més. Sabem, això sí, que hi estaven convidades distintes agrupacions de ball de bot de la comarca i que de bunyols no n'havien de faltar.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

AUTOBUS Moltes són les queixes que ens han arribat sobre l'autobús Cala Rajada-Palma, respecte, sobretot, del tram Capdepera-Artà. Pareix ésser que la gent es veu obligada a anar dreta i apinyada, com si d'un autobús urbà es tractàs. Fins que en passi qualcuna. Llavors hi posaran remei.

CORREUS Prest es podran mudar els funcionaris de Correus al nou edifici del carrer Guillem Timoner. Les obres van a bon ritme. I lo que hi guanyaran serà l'estrenar unes instal·lacions, perquè lloc, el que es diu lloc, no en tendran gaire més.

LA ESTILA Fa una temporadesta va aparèixer un rètol en el solar que tots els gabellins tenim entre els carrers Gómez Ulla i Centre. "La Estila" (?) va fer allò de "aquí soc jo", i pus. I si hi fèiem una plaça?

CARTES Continuem amb la Tercera Edat. "Cap Vermell" ha tengut accés a una carta de l'associació "Sol Naixent" de Cala Rajada dirigida als seus companys de Capdepera. Són tan puerils els arguments que esgrimeixen a favor de fer una residència a Cala Rajada que no ens podem sostreure de pensar allò de que "són com al.lots". Algú s'ha dedicat a replicar per damunt els diaris. Sincerament, creim que no valia la pena.

PROJECTE Ja fa anys, l'Associació Font de Sa Cala, preocupada per la deterioració de la seva platja, va iniciar gestions davant el MOPU, encaminades a la protecció marítima d'aquell racó. Ara, la Jefatura de Ports i Costes ha culminat els estudis i ha elaborat un projecte que pretén evitar que l'arena se'n vagi. Aquest projecte, que hem pogut veure, consisteix en la construcció de dos braços de vint metres de llarg cada un i que aniran quaranta centímetres per damunt la superfície de la mar. Aquests braços aniran units per un dic de contenció de pedres, dos metres per davall de la superfície.

Com que pensam que tot això farà molt lleig, i vist que l'Ajuntament ha informat favorablement el projecte, demanam que, al menys, si l'arena continua anant-se'n, ho tornin tomar. Si serveix per qualque cosa, benvingut sia, i ben gastats els vint-i-cinc milions de pessetes que li costarà al MOPU.

SOLISTES L'anunciat concert dels Solistes de Mallorca tengué lloc, efectivament, el dia 7, a l'església de Cala Rajada. L'orquestra de cambra que dirigeix Agustí Aguiló va estar correcta i el nombrós públic s'ho va passar bé. Però no ens facem il·lusions; aquest públic era, majoritàriament, estranger, que si no, hi hauria

hagut la mateixa gent que quan la dita orquestra, amb el nom de "Pro-Art", va venir a Capdepera. O sia, quasi ningú. Els cartells, preciosos, no feien cap referència als organitzadors, el Patronat del Castell; uns fulls, a darrera hora, intentaren esmenar el manament. La recaptació va ésser d'unes 37.000 pessetes.

GESA El mal temps del dissabte dia 6, va provocar nombroses interrupcions del sumistre d'electricitat. I és que quan fa dos llamps i dos trons, seguim com en els anys cinquanta, amb contínues apagades que provoquen una mitja rialla sarcàstica en els visitants estrangers i el malestar general dels nadius. I gràcies que esteim en mans de GESA, una de les poques empreses estatals amb beneficis. Si tenguessin pèrdues ja hauríem hagut de tornar a armar el quinquer.

L'AGULLA La taula rodona del propassat 21 de setembre, convocada pel Grup Ecologista de Capdepera i Cala Rajada per debatre el tema de L'Agulla, va ésser una taula rodona coixa, tal i com explica Lluçà Sirer en aquestes mateixes pàgines. I va ésser coixa pel costat de la dreta, sense UM i AP, convidats i no presentats, escudats en un silenci que no contribueix a millorar el punt de suport d'ambdós grups. Si és que tal punt de suport existeix.

La taula, així, va ésser integrada per Sebastià Serra (PSM), Gabriel Pomar (GOB), Catalina Moyà (PSOE), Xisco Terrassa (LLAC) i Deogracias Castellanos (PCB). Si hi havia cap dubte respecte de les intencions del PSOE, Catalina Moyà se'n cuidà d'esbargir-lo. I com que tots, des de distintes opcions, estigueren d'acord en la necessitat de la preservació integral de L'Agulla i els seus voltants, i, per altre part, el públic assistent també combregava amb les mateixes idees, la cosa va acabar casi amb una festa. Per lo que deduïm que, o ningú vol que L'Agulla s'urbanitzi, o bé els qui estan a favor de la urbanització no ho volen dir. Deuen ésser empegueits?

Hem de dir que no és del tot cert que ningú es vulgui manifestar a favor de la urbanització. En el número del mes de setembre, el Batle, Joan Pascual, deia ben clar que aquesta podria ésser, precisament, la solució a tots els problemes. Paral·lelament, pels mateixos dies (26-9-84), "Diario de Mallorca" informava, textualment: "La idea de UM es la de que tanto Cala Mondragó como Cala Agulla -cuya protección es considerada necesaria por los regionalistas- sean preservadas mediante la oportuna modificación de sus respectivas normas subsidiarias". Davant lo qual hem de reconèixer que el sentit autonomista d'UM és total, sobretot l'autonomia de les agrupacions locals respecte del seu organisme regional. Mentres uns diuen blanc els altres diuen negre...

dècimes afuades

d'es Pastor de Son Perdiu.

De tu, platja, volen fer,
de tu Cala Agulla meva,
-just pensar-ho me subleva-
un nou, grandíós femer,
Però jo et dic que primer
s'haurà d'alçar tot es poble,
abans de que tan innoble
acció se dugui endavant.
N'hi ha que téstan tractant
just com si fossis un moble.

.....

Es qui embrutar-te pretenen,
es qui et volen vendre a trossos,
tenen uns "dellons" ben grossos
i just de doblers s'entenen.
I llavonces s'entretenen
fent creure que sa natura
és s'únic fre que els atura
i no faran disbarats.
Si els deixau ben amollats
digau morta Cala Agulla.

per què ?

PER QUÈ no se senyalitzen adeqüadament els distints trams de les obres de sanejament, i mirar d'evitar alguns accidents?

PER QUÈ el centre escolar de "S'Alzinar" ha d'esser una espècie de magatzem de llits, mentres alguna de les seves instal.lacions no té l'espai suficient?

PER QUÈ la nostra societat segueix fent possible que hi hagi persones que hi trobin plaer en esbudellar rodes de cotxes?

PER QUÈ casi mai ens contesten als nostres per quès?

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

DURANT EL MES DE SETEMBRE...

Han nascut:

Roberto Pedro Sancho Lozano
de Pere i Maria.

Aina Domínguez Munar
d'Antoni-Humbert i Mª Petra.

Han mort:

Maria Rosa Suárez Rodríguez
Peter Hallen

A BET-MARIA

Perdona, Estel, que avui no monologui amb tu, però és que tenc un deure d'amistat i simpatia amb Bet-Maria, qui ara ha complit els vint-i-cinc anys dels seus vots.

I a ella va el meu monòleg, amb els millors desitjos de pau i humilitat, per a què tots els seus afanys se complisquin.

Què importa la data, Bet-Maria?

Un dia? Un mes? Un any?

Una busca dins el temps. Un batec d'eternitat.

Però un dia t'enlairares.

I emprengueres el vol, com l'orenetta, arribada la tardor.

Cap a contrades externes, llunyanes...

Volares sobre els núvols, plaent, com la gavina, a escorcollar nous paisatges.

A assaborir les fites del teu quefer.

A omplir-te l'esguard amb nous horitzons.

A saturar-te el cor amb altres formes de vida.

A bategar amb altres patiments.

A ésser el ressò d'altres angoixes.

A sembrar la benaurança del Sermó de la Muntanya.

A expandir glopades de consol a altres cors atormentats.

I comprensió.

I conhort.

I a guarir nafres.

Nafres físiques, al cos.

Nafres morals, a l'ànima.

Nafres socials, a la consciència.

Benes i xeringa com a armes per a la lluita quotidiana. La fe per raó i escut.

I la humilitat.

I la senzillesa.

Most de la vinya d'Assís.

I com a espigues del seus camps, la pau, la serenitat.

Cos i sang fets precepte per a donar-se als altres.

I eufemisme.

De paraules i de fets. I de pensaments.

I no donar l'atra galta.

Millor convèncer de la inutilitat de l'altra galtada.

Amb el deure fer camí.

Amb el quefer quotidià fer poesia.

Mai escrita.

Mai declamada.

Poesia viscuda, dia a dia, dins la problemàtica del deure elegit i la vocació nascuda als fondals de l'ànima.

"Me'n vaig", digueres.

I la nova trescà el poble. Com una traca.

Els benvolents es planyeren.

Els malvolents escopiren la verinada.

I tu, amb el somriure ample del qui se sap innocent, saltares el parany de la calúmnia, com se salta la corda al jugar a juli.

Assabentada de que en els esplets sempre hi ha motes de jull, que emmetzinen l'anada.

I el teu juller no fou de despreci.

De commiseració fou.

Com a penyora del camí escollit.

Un camí sense tuf a bolles de càmfora.

Sense taques de caixa ni de floridura.

Sinó viu, dinàmic, net.

I amb el valor requerit per a ésser admès pels temps moderns, que viuen d'esquena a tota ranciesa.

Un camí sà, de robustesa, legítimament vàlid.

Quan l'ànima és forta, és inútil el silici.

I quan l'ànima és neta.

Inútils són les camises aspres.

I els cinyells de cerres.

I les cadenes de ferro.

Els camins que ens porten a Déu són uns altres:

L'amor als semblants.

El desig d'entrega al servei del proïsme.

La capacitat de dar-se.

No el mortificar-se amb austeritats pietoses.

D'austeritat ens en donares una lliçó, amb somriures, amb simpatia, amb bromes, amb capacitat de treball, amb afany de servei, acaronant les nostres penes, fent teus els nostres patiments i fent nostres les teves alegries.

Inoblidables aquells cafès de les matinades romanes.

Inoblidables, també, les xerrades gabellines.

Entre dues postures escollires, pentura, la més difícil.

La de portes obertes. De finestres de pinte en ample.

De cristalls transparents.

D'intimitat desclosa.

De sinceritat.

De veritat sense embulls.

D'estima a tothom, sense discriminacions.

Ni egoismes.

Hi ha qui es posa de llarg per ésser més dona. Tu te posares de curt per ésser més monja.

Et vestires de dona per rompre barreres, per estar més prop de la gent.

Per poder donar-te més a la gent.

Per la humilitat d'ésser més com la gent.

Per ésser una igual.

Els qui així no ho compregueren, pitjor per ells.

Que cada pal aguanti llur vela.

Tu, un dia, no importa quin, n'inflares de veles. I t'allunyares.

I ens deixares un buit.

Difícil d'omplir.

Impossible d'omplir.

Un buit que és caixa de ressonància de tòt quant ens deixares.

On els records s'esmicolen, infinitament repetits, infinitament augmentats, infinitament enfortits.

Un buit que només pots omplir-lo tu.

Perquè, com diu la cançó, quan un amic se'n va no pot ésser rellevat per l'arribada d'un altre amic.

Per això no et dic adéu.

I permet-em que avui t'anomeni com ho fa la teva germana:

Bet-Maria, fins sempre.

L'AMO EN JOAN "COLL", Joan Sancho Alzamora (1879-1956)

CAPITOL XIX (2ª Part)

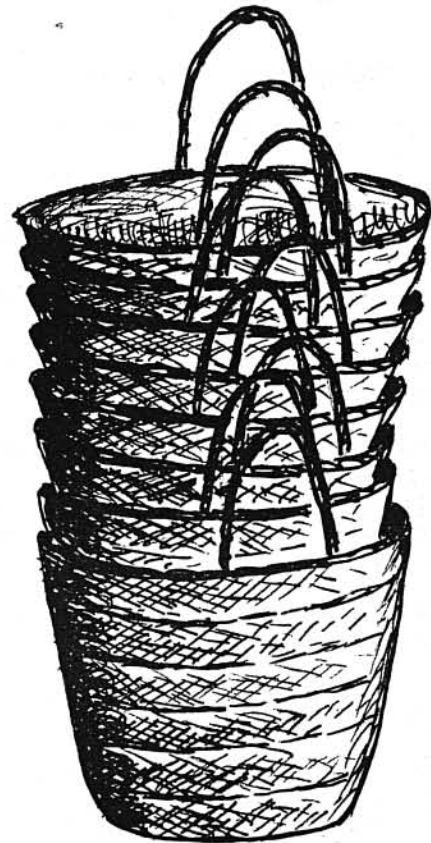
De com s'enduien l'obra també convé parlar-ne, perquè jo he dit que no hi havia carros, hi havia unes quantes cases que se dedicaven a aquest negoci, lo mateix que ara, amb la diferència que no s'embarcava sinó que tota o casi tota se consumia a Mallorca i, ademeés, només se'n feia de grossa, o sien, senalles grans i petites, beaces, sàrries, morrions i algunes senalletes amb tapadora de cresta; cofes i senetxos no se'n feien, com veurem en aquest capítol.

Aquells comerciants solien tenir dos muls o dos ases, o un animal de cada casta; però lo més general eren els muls. Aquests animals duien albardà; los carregaven aquell abultat viatge com millor podien, perquè tots sabem que l'obra és lleugera. Quan se'n temien que una banda pesava més que l'altra posaven pedres a la part més lleugera perquè el viatge anàs ben allivellat. Allò, per ben fermat i per ben arreglat que estigués, molestava molt, tant les bísties com el qui les menava. El qui les menava havia d'anar sempre a peu si no s'aconhortava de seure o coalcar damunt les anques d'una bístia. Un homo en solia menar dues; les bísties la passaven ferm, perquè entre el suar i les engronsades del viatge s'encetaven, fins que hi havia vegades que no hi podien anar i, si les ferides prenien malament o s'infectaven, n'hi havia que en morien.

Aquest sistema de transport s'usà fins que s'introduïren els carros, que amilloraren un tant la cosa, encara que poc perquè els camins no eren fets per allò i eren dolents en últim extrem. La millora consistia en que dos muls no podien dur gaire més que mitja dotzena de quintars i, en canvi, un mul amb un carro en podia dur prop de dotze, amb l'avantatge de que el carreter podia coalcar molt més bé que damunt les anques. L'augment de pes en los carros se deu al millorament de les

carreteres, perquè la diferència que hi ha del principi que usaren carros és molt grossa.

Les famílies que es dedicaren darrerament a aquest negoci, amb lo sistema antic, eren les més polentes del poble. Les darreres cases que feren aquest negoci foren Ca'n Dama, Ca'n Llorencí, Ca'n Miquelet i Ca'n Beato.

Durant la seva vida comercial no és d'admirar que el seu negoci quedàs mort, com podeu suposar, perquè lo que s'espenyava més eren les sàrries i beaces; lo demés suposava poc, de senalles ara se n'empleen més. La indústria aquesta quedà morta, tan morta que pareixia que ja no havia de ressucitar; però sempre hem vist que quan ha feta una tempestat surt el sol més lluent que abans. Aquest sol sortí representat per un homo emprenedor i fener que havia viatjat molt; aquest homo fonc l'amo En Joan Moll, de malnom "Gargori".

L'amo En Joan viatjà per moltes bandes de la ribera llevant d'Espanya i Migjorn de França, amb negoci de carbó i llenya. Amb aquestes correrries seves va voure que per aquestes parts, a unes feien obra de pauma i a altres l'empleaven, però amb diferents motllos. I, saben que aquí la cosa estava en decadència, introduí l'obra que acceptaven els mercats del Continent, que són els senetxos i les cofes, en substitució de les decaigudes beaces i sàrries. L'obra anomenada tengué acceptació en el mercat de Barcelona a cusa d'esser molt ben presentada. Gràcies a això en el principi en prengueren un poc, perquè un infant ha de créixer per fer-se homo, fins que avui la nostra indústria es passeja per tot el món,

amb tan grossa escala que casi no es pot creure.

L'amo En Joan no féu això tot sol, sinó que va esser un gran comerciant de pinars. Va comprar i explotar pinars per tota Mallorca. Allà on ell tallà, se coneix encara ara, perquè fé més camins carreters que molts de municipis camins vesinals. Bon exemple tenim amb S'Heretat i Sos Sastres i moltíssims altres llocs. Allà on hi havia un pi o alzina que tallar, allà hi havia d'anar el carro per tragar-la. Amb una paraula, l'amo En Joan Moll tengué una voluntat de ferro, tan forta que allà on posava la voluntat quedava arronsat per aquella força que tot ho aplanava.

H E M F E T A Q U E S T N Ò M E R O :

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Jaume Fuster
 Maria Vives
 Biel Pérez
 Mª Antònia Nadal
 Pep Terrassa
 Llucià Sirer
 Coloma Mayol
 Manuel López

Toni Riutort
 Bàrbara Flaquer

Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
 Capdepera - Cala Rajada
 OCTUBRE 1984
 Carrer d'Es Port, 43 - CAPDEPERA
 Dipòsit Legal: P.M. 497/80
 Imprimeix: Apóstol y Civilizador, Petra.

- Mateu, malgrat tenir-la tan a prop, moltes vegades ens demanam iquè és la Confraria de Pescadors? ¿Ens ho podries explicar?

- Si ens atenem als estatuts veurem que es tracta d'una Corporació de Dret Públic de base representativa i sense afany de lucre, que té la representació exclusivament dels interessos econòmics i professionals del sector pesquer, dins l'àmbit de la seva jurisdicció territorial. També ha d'actuar com a òrgan de consulta i col·laboració amb l'Administració en temes d'interés general referents a l'activitat de la pesca i a la seva comercialització.

- Tot això està molt bé, però seguim sense entendre casi res.

- Se pot dir que la Confraria pretén ésser la institució representativa de propietaris i treballadors per a la defensa dels seus interessos.

- No pareix que els interessos de propietaris i treballadors hagin d'ésser els mateixos...

- És evident que, en molts d'aspectes, els interessos no tan sols no són els mateixos sinó que, inclús, són contraposats. Per a això, en el si de la Confraria existeixen les agrupacions d'empresaris i de treballadors. Inclús tenim agrupacions per branques d'activitat i que, aquí, són dues: la pesca d'arrossegament i la d'arts menors. Per altre costat, el sistema retributiu és el denominat "a la part", el qual fa que aquells interessos de que parlàvem, siguin moltes vegades els mateixos.

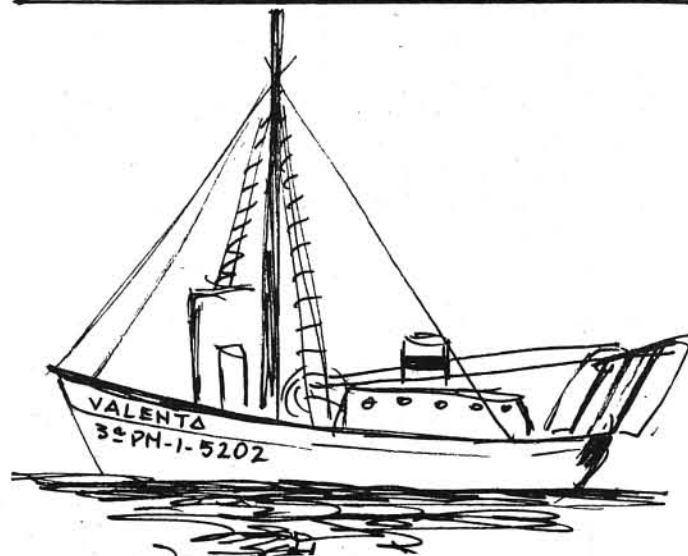
- Ens podries explicar, breument, això del sistema retributiu "a la part"?

- Bàsicament consisteix en, una vegada haver deduït les despeses pròpies de l'activitat extractiva com combustible, oli, gel, seguretat social, etc., el reste es divideix en una part per al propietari i una part per a la dotació. La part de la dotació es subdivideix entre el personal, anant dues parts al patró, un part i mitja al motorista, i una part a cada un dels mariners.

- Així, idò, el propietari se'n du tant com tots els empleats...

- Efectivament, però de la seva part ha de pagar les despeses d'amortització del capital invertit i totes les de manteniment de l'explotació, com són reparacions del casc o del motor, cable, malletes, arts de pesca, etc.

Ja fa temps que teníem la intenció d'entrevistar a Mateu Mercant, "Castus". Primer, quan va ésser nomenat Patró Major de la Confraria de Pescadors, i, més tard, quan en unes eleccions conflictives assolí la presidència de la Federació de Confraries de Balears. Per distintes causes, aquesta entrevista va ésser postergada fins que, aquest mes, hem tingut ocasió de parlar una estoneta amb el màxim representant dels pescadors locals.

- És curiós el sistema i, efectivament, deu eliminar molts de conflictes. Però tornem a la Confraria. Parla'ns del seu àmbit d'actuació...

- Territorialment agafa des de la Punta Amer fins al Cap de Farrutx, la qual cosa fa que compregui els ports de Cala Rajada i Cala Bona. El total d'afiliats oscil·la entorn dels cent-cinquanta, a més d'uns cent-vint pensionistes.

- I en quins camps es desenvolupa aquesta actuació vostra?

- En primer lloc, i fonamental, en la conciliació de distintes punts de vista. Si les relacions laborals, en general, són bones, els conflictes es produeixen, moltes vegades, entre les distintes branques d'activitat. Les barques de "bou" i els "petits" no sempre estan d'acord. La nostra tasca és la d'evitar que ningú es senti perjudicat. Una vegada aconseguit això, el camp de la nostra actuació es fonamenta en oferir el màxim de servicis possibles als nostres afiliats, de manera que la vida del pescador, que és molt dura, sigui un poc més passadora.

- Concreta un poc en que consisteixen els servicis que oferiu.

- La Confraria, com ja he dit, és representativa, i l'accés als distintes càrrecs es realitza de forma absolutament democràtica. Aleshores, les decisions de la Junta de Govern, el "Cabildo", o de la Junta General, també es prenen de forma

democràtica. Això suposa que, els servicis que s'ofereixen atenguin a l'interés general. Concretament, els servicis són molts i variats: des de la recaptació i liquidació de quotes de la seguretat social, fins a la fàbrica de gel, passant pel transport del peix a Ciutat. La darrera millora que s'ha duit a terme ha estat la construcció d'un carro per treure barques, amb ajuda del Consell Insular de Mallorca.

- Tots aquests servicis suposen unes inversions costoses. ¿D'on treis els doblers?

- Des de que l'Autonomia torna a ésser un fet a les nostres Illes, hem de reconèixer que tenim algunes ajudes d'aquesta administració. No obstant, la font d'ingressos principal és la de les quotes que nosaltres mateixos ens fixam i que consisteixen, fonamentalment, en un percentatge damunt el valor de la pesca. També l'Administració Central, principalment a través del F.R.O.M., ofereix subvencions i préstecs a baix interès, per a projectes que millorin les condicions de comercialització del peix, com poden ésser fàbriques de gel, cambres de conservació, medis de transport, etc.

- Així ho teniu fàcil...

- Fins un cert punt. Quan la Confraria ha de fer un préstec, no és l'entitat la qui respon, sinó que els membres que el firmam l'avalan amb els nostres bens personals.

- O no té un patrimoni propi, la Confraria?

- Bens immobles no en té. El solar i l'antic edifici que teníem, varen ésser cedits a l'Institut Social de la Marina per a la construcció de la "Casa del Mar". A canvi, ens quedarem amb unes dependències per a les nostres oficines i amb la satisfacció d'uniques instal·lacions per al col·lectiu de la gent de la mar que, difícilment, hauríem pogut dur a terme nosaltres totsols.

- Però tu no ets, solament, Patró Major de la Confraria de Cala Rajada. Parla'ns de la Federació de Confraries i de la teva conflictiva elecció.

- No va ésser tan conflictiva com voleu suposar. Simplement vaig observar uns defectes de forma en la dita elecció i vaig presentar la corresponent impugnació. Com que jo havia estat el segon candidat més votat, i la impugnació fou acceptada, vaig accedir a la presidència.

- Si no ho tenim mal entès, la seu de la Federació és a Ciutat. Això te deu suposar moltes molèsties...

- Per raons de la meua feina, jo hi vaig cada dia a Ciutat. De totes maneres, algunes molèsties sí que les me suposa. Però a això ja ho sabia quan me vaig presentar, i no cal, ara, queixar-se. En certa manera, hi ha una mena de tradició en que el president de la Federació sigui de la part forana. El meu predecessor va ésser el Patró Major de la Confraria d'Alcudia.

- I què hi feis a la Federació?

- La Federació és l'òrgan que representa a totes les Confraries de Balears, a través dels distintes patrons majors. Pretén resoldre els problemes que superen l'àmbit de cada una de les confraries i resoldre els possibles problemes que hi hagi entre els seus membres. També exerceix la representació del sector de la pesca de les Illes a les reunions de caràcter estatal. Això suposa haver d'anar a Madrid amb una certa freqüència, però bé, com ja he dit, no em vull queixar.

- Econòmicament, com funciona la Federació?

- Malament. Fins ara no teníem altra font d'ingressos que els interessos d'un petit capital provinent de la venda del vaixell "El Pescador", que va ésser propietat de la Federació i que es va vendre a l'Institut Espanyol d'Oceanografia, perquè no es podia mantenir. Però aquesta quantitat era tan exigua que no bastava per res. Ara, precisament, hem fet una proposta a les distintes confraries per veure si estan disposades a aportar unes quotes. La decisió encara no està presa, però pels contactes que he mantingut, crec que no hi haurà problema.

- Molt bé, Mateu. Ha estat molt interessant tot el que ens has dit. Gràcies per l'atenció que ens has dispensat.

- Gràcies a vosaltres. Sempre és gratificant poder explicar públicament la tasca que duim a terme a les nostres entitats i que no sempre és prou coneguda pel públic. Sempre que volgueu sobre alguna cosa, ja sabeu que estic a la vostra disposició.

- Podria ésser que més envant hi torndsim...

"...lluitarem per aconseguir un equilibri entre l'ecologia i l'economia, és a dir, assolir un creixement controlat i selectiu que cobreixi les necessitats urbanístiques conservant en estat òptim el nostre entorn natural i ecològic, evitant que els nostres fills i nets puguin trobar-se amb una natura desfeta".

(d'un programa electoral)

L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA
L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA
L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA
L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA L'AGULLA.

L'AGULLA, PARC NATURAL. ARGUMENTS.

Argument ecològic.

La protecció de la flora i fauna és de primera importància a una illa en que durant els darrers vint-i-cinc anys no hi ha hagut cap mena de respecte per a la natura.

Per exemple, la "Daphne Rodriguezzi", germana petita del matapoll, l'únic lloc del món on se troba és a Menorca, a l'Illa Colom. Segons el botànic francès J.L. Lésovef, abans se trobava a Cala Mesquida, però la urbanització acabà amb la planta. No se podria replantar?

El garballó, l'únic palmer nadiu d'Europa, que, una vegada arrabassat no torna a brostar, i matèria prima prima de l'obra de pauma, està en recessió.

Hi ha plantes que només es donen en àrees molt determinades i que mereixen una oportunitat: la gatova, el fonoll marí, el socarrell, etc.

D'auells marins, cada vegada n'hi ha menys. A les nostres costes s'hi veuen virots, nonetes, corbs marins, falcons pelegrins, etc.

Seria interessantíssim que un equip d'ecòlegs estudiassin l'hàbitat de la zona. S'anima l'Ajuntament a finançar-lo?

N'hi ha que pensen que salvaguardar els animals en vies d'extinció consisteix en guardar un lleó dins una gàbia, una balena dins un safareig suficientment gran, i una foca dins una nevera. Dissortadament, la naturalesa opera en sistemes més intel·ligents que els d'aquestes persones.

Argument dels precedents establerts.

Si s'acceptàs la proposta actual de deixar urbanitzar, a canvi de la cessió de terreny, s'estableix un precedent perillós. Els demés propietaris poden utilitzar la fórmula i el resultat final esser un rosari de petites urbanitzacions, des de Cala Rajada a Cala Mesquida.

Si l'Ajuntament cedeix en aquest cas, qui assegura que no cedirà en el futur?

Argument econòmic.

Una distinció bàsica per investir aquest argument és l'existent entre comptabilitat privada o empresarial i comptabilitat social.

La vida econòmica de les empreses no té lloc dins un buit, sinó que està immersa en un entorn del qual rep impactes i al qual, al mateix temps, impacta.

A vegades, les comptabilitats de les empreses no valoren aquests impactes que poden arribar a tenir una influència decisiva. L'exemple del llibre de text és la indústria que embruta el riu. La seva comptabilitat no reflecteix el cost

de neteja, i els beneficis són artificialment alts. Quan els veïnats organitzen un col·lectiu ecologista i obliguen a pagar al qui contamina, el compte de pèrdues i guanys de la indústria reflexa un altre resultat.

No hi ha cap hoteler que dugui una comptabilitat social (ni cap falta que li fa), però sap, de totes totes, que una part dels seus ingressos són aliens a l'explotació empresarial. Quan ven una estància, ven la platja d'aigües transparents, els pinars que envolten el poble, la seguretat ciutadana, el clima, el sol, etc. Si l'hotelier hagués de comprar en doblers aquests serveis, per després oferir-los (oferir diuen els terroristes de la llengua) als clients, quin seria el compte de resultats a final d'any?

L'Agulla i el seu voltant són un servei que s'ofereix al turista, sense tenir reflexe en la comptabilitat empresarial, però sí en la comptabilitat social del municipi de Capdepera. Si s'inutilitza L'Agulla, quin seria el cost per a l'empresari turístic?

Tota discussió sobre la conveniència econòmica d'urbanitzar L'Agulla, per esser rigorosa, ha de comparar el compte de resultats d'aquestes dues comptabilitats.

Argument lúdic.

M'agrada fer cucaveles i cabrioles a la platja, i passejar entre els pins.

Argument paisatgístic.

La zona que es vol protegir és de les més belles que resten a Mallorca.

"Seria un ideal molt pobre el d'un món del qual s'extirpàs la soledat. Soledat en el sentit d'estar sol amb freqüència, essencial per a qualsevol nivell de meditació o de caràcter; i la soledat en presència de la bellesa i gradiositat de la naturalesa, que és el bressol dels pensaments i de les aspiracions que són bones per a l'individu, i sense les quals no podria passar la societat. Tampoc seria per estar satisfets el contemplar, un dia, un món en el que no quedàs res per a la vida espontània, natural..." (J.S. Mill).

No és de nyigui-nyogui aquest escrit del insigne filòsof lliberal, que convida a la reflexió.

Argument dels límits de la matèria.

Vivim a la nau espacial Terra. Els recursos són limitats. Les possibilitats, finites. Qui acurça el llençol mostra els peus. En funció de la superfície de les platges d'arena, quina és la capacitat turística òptima?

	<u>SUPERFICIE m2</u>	<u>1 persona/10 m2</u>	<u>1 persona/5 m2</u>	<u>1 persona/3 m2</u>
CANYAMEL	15.000	1.500	3.000	5.000
FONT DE SA CALA	4.500	450	900	1.500
SON MOLL	16.000	1.600	3.200	5.200
L'AGULLA	40.000	4.000	8.000	13.300

Una dada curiosa i significativa és que les tovalloles de platja fan uns 1'28 m²; exteses damunt L'Agulla n'hi caben ±31.250.

L'oferta turística actual està entornals 12.000 llits.

(passa a la pàgina següent)

(ve de la pàgina anterior)

Argument de la solidaritat diacrònica.

Una societat en que els seus membres se reproduïxen cada generació, és responsable de l'avenir dels seus néts. A la naturalesa l'hem rebuda en usdefruit i no en propietat, i, per tant, no tenim cap dret de destrossar-la i deixar per herència una naturalesa morta.

Argument arqueològic (o el qui no troba argument és perquè no vol).

Restes arqueològics: Ses Talaioles, el poblat de Son Jaumell, Ses Covasses, etc.

Argument de política turística.

"Uno de los problemas más importantes que tiene la actividad turística en este aspecto, es la falta de identificación de sus espacios concretos. La mayoría de edificios destinados a alojamientos turísticos tienen sus espacios similares a los de cualquier zona o país turístico. No existe una relación entre los espacios turísticos y la identidad de nuestra isla. En lugar preferente, no se observa el necesario diálogo entre los espacios turísticos y la naturaleza identificadora de nuestra isla. A mayor abundancia, parece existir un antagonismo entre los asentamientos turísticos y la naturaleza. La conservación de la misma y la protección del paisaje parecen atentar contra la actividad turística y viceversa, cada nuevo asentamiento pone en peligro elementos importantes de la naturaleza y el paisaje". (3.3.1. Relación con la naturaleza. Ponencia de planificación del territorio).

"Cuanto más limpia y transparente esté el agua de nuestras costas y menos atropello's reciba nuestro paisaje, tanto más atractiva será Mallorca para nuestros visitantes. Por tanto, se da una plena coincidencia entre la salvaguardia de la calidad de vida para nosotros y nuestros hijos y la promoción turística de Mallorca".

(6.1.6.1. Preservación del Medio Ambiente y del Paisaje. Ponencia de Promoción)

"Teniendo presente que, en realidad, el producto Mallorca, como cualquier otro producto turístico de una cierta magnitud, engloba una pluralidad de ofertas (...) no hay duda de que, frente a otros destinos turísticos, todas ellas vienen integradas en un conjunto diferencial, en el que se dan las características siguientes, motivadoras de la demanda:

- Insularidad...

- Clima...

- Personalidad del paisaje. La belleza de nuestras playas y de nuestra "serra" y de nuestro "pla" es un hecho idubitable". (6.2.1.1. Características diferenciales del producto Mallorca y fuerte estacionalidad de su demanda. Ponencia de Promoción).

Aquestes ponències se presentaren en el I Congrés Turístic de Mallorca (1979), el qual se caracteritzà per "ser un Congrés de professionals del turisme que actuan de forma llibre, oberta i democràtica, a títol personal, sin representar entitats, empreses o grups polítics".

No estaria de més conèixer l'opinió de l'Associació Local d'Hoteleria.

APARTAMENTS DE LUXE

L'Agulla Park

4 DORMITORIS

2 EXCUSATS

GARATGE

PISCINA

CALEFACCIÓ

DEMANI INFORMACIÓ

TEL. 56 30 52

UNA TAULA RODONA COIXA

Divendres, 21 setembre a Ca's Capellà tengué lloc una taula rodona coixa, a petició d'un grup ecologista local. S'aclariren moltes coses i moltes més se n'haguessin aclarit si UM hagués respost a la invitació.

Que quedi clar i per escrit: el PSOE digué sí a la protecció integral de L'Agulla. Encara que, en política, val esser prudents i fer com Sant Tomàs, que ho tenia que tocar amb el nas.

¿Que deu esser veritat que els 28.000 metres que volen cedir al poble són expropiables per tres milions de pessetes? ¿Per què van retardades les Normes Subsidiàries? ¿Tenen sexe els àngels? ¿Quina opinió li mereix a UM la proposta de llei del PSM? ¿Votarà a favor, en el Parlament? ¿En contra? ¿Els àngels són només esperit o també tenen cos? ¿Heu reparat que la tàctica d'UM i PSOE, respecte de L'Agulla, és la mateixa que la del Govern respecte de la OTAN? ¿És veritat que l'Ajuntament dona passes per aconseguir desgravacions fiscals i credits hipotecaris per als que defensen la conservació de L'Agulla, a fi de que puguin comprar-hi un solaret a la urbanització? ¿Per què és tan conflictiva L'Agulla? ¿Què és més, un querubí o un serafí?

Sabeu que vos dic?

Follau, follau... que el món s'acaba! I entretén!

CAPITOL D'AGRAÏMENTS

Agraïment a l'inventor de la màquina d'escriure, sense la qual no hagués pogut escriure aquest testament. Agraïment als guants de crochet. Agraïment a la Universitat de Salamanca per la seva preocupació pels àngels. Agraïment a l'Orquestra Plateria. Agraïment a L'Agulla. Agraïment a l'Any de Lluc. Agraïment als avorrits lectors que, avorrits, han arribat avorrits al final de tan avorrida lectura. Tanmateix, la responsabilitat d'aquest protocol és tota meva. Punt i final.

llucià sirer i fuster

L L O C S   D E   V E N D A :

- Els dos estancs de Capdepera.
- Llibreria L'Orient.
- Llibreria Cala Rajada.
- Llibreria L'Alborada.

LOCALITZACIÓ I CONSTRUCCIÓ DEL COL·LEGI

La tensió entre els feels catòlics i els evangèlics, a l'any 1893, estava a punt d'explotar. El cercle a la Comunitat ja era asfixiant, i encara seguia; d'una manera o de l'altra s'havia d'aconseguir que la Comunitat es desfés. Arreu de l'Illa ja en quedaven poques.

Des del dia de cap d'any, la Comunitat Evangèlica estava recollint doblers per a construir una església i escoles noves. El lloc escollit era el solar del carrer d'Es Col·legi, on hi ha les cases números 19 i 21, actualment l'estany de Vila Nova.

Si la tensió i la persuasió no bastaven per a disoldre una comunitat, l'església catòlica posava en marxa un pla més laboriós, però efectiu. Era el següent:

- 1.- Una intensificació de la formació religiosa.
- 2.- La creació d'escoles catòliques.
- 3.- La construcció d'un temple catòlic en el mateix centre de la barriada evangèlica.

Aquest pla es va realitzar, primerament a Maó, i després a Capdepera.

Aquell any, la Societat Obrera va treure a la venda la seva finca que estava, precisament, davant el solar on els protestants pensaven construir les seves escoles noves. Me referesc a la finca on avui en dia hi ha el bar del Teatre Principal i les cases números 16 i 18. Era l'ocasió per a comprar-la. A la Plaça de L'Orient se l'estava omplint a la part baixa; lo que avui és el carrer d'Es Col·legi es va allargar fins a la seva intersecció amb el carrer de L'Estrella, el qual, al mateix temps, feren enllaçar amb el Carrer de la Mar. Tot aquest redol estava sense edificar.

En un principi, D. Gabriel Artigues no pensava en comprar la finca de la Societat Obrera pel seu compte, ja que no disposava de doblers; acabava de pagar el convent feia poc temps. Així que va començar a cercar qui volgués fer-se càrrec del projecte. Entre d'altres, es va reunir a Ciutat amb el Pare Sardà, que era el superior dels Frares Teatins. El senyor Sardà, després de reunir consell, va contestar que ells vendrien i posarien la plata.

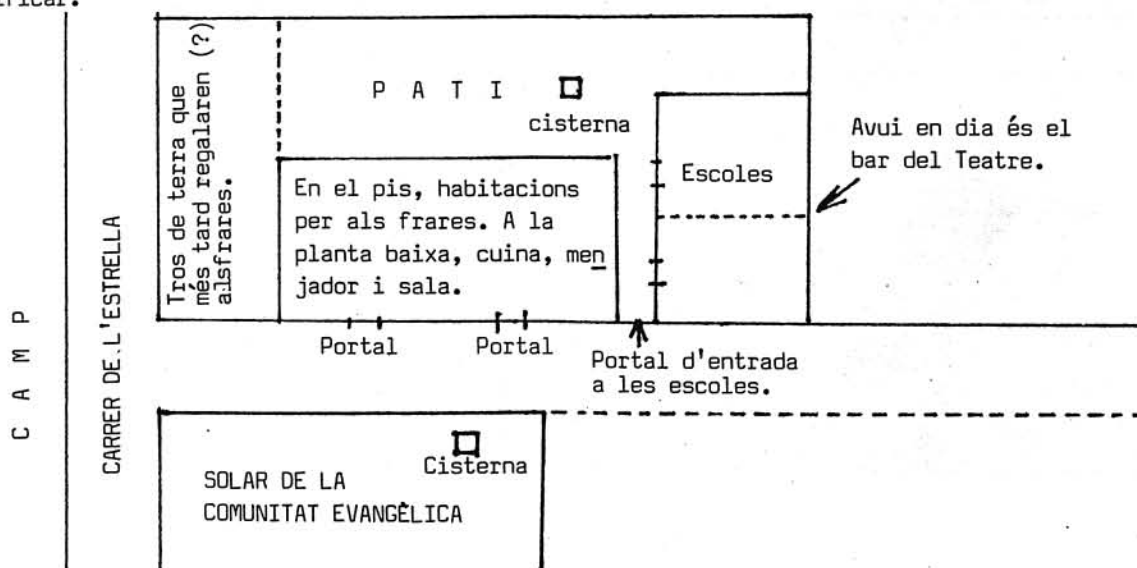
Passat un temps, el senyor Vicari tornà a Ciutat a reunir-se, una altra vegada, amb el Pare Sardà, i aquest ja havia canviat de parer. Ni pensava venir a Capdepera, ni deixar cap dobler. El projecte era costós i no volien arriscar-se.

Per seguir endavant amb la narració no vull deixar de transcriure, tal com conta D. Gabriel, com va aconseguir edificar el Col·legi:

"Li vaig dir al senyor Sardà que això de construir un col·legi era qüestió de mort o vida per a la religió a Capdepera, poble novel·lesc, on les retirades són derrotes, i més estant en lo més cru de la batalla. No vaig aconseguir que me deixàs gens de plata.

Els meus amics de Felanitx tampoc pogueren deixar-me res perquè llavors començava en aquell poble una gran crisi. Mon pare me va deixar lo que tenia, que eren tres o quatre-cents duros. Un amic de Binissalem, cinc-cents duros, i un altre de Sineu, tres-cents duros. Amb això vaig pagar la compra i es començà a treballar la casa, arribant a gastar més de dos-mil duros. La compra no sé si eren cinc-cents i tants, o sis-cents i tants; després vaig construir una casa per a habitació d'ells, i salons per a classes, amb portes i referit; també una gran cisterna.

Tant jo com el meu germà menjàvem un tros de pa, i ambdós, fins i tot, fèiem de peons".

DE CALA AGULLA

El per què de la meva existència el desconec, igual que el desconeixen tots els éssers que es qualifiquen de vius.

Vaig néixer a la vora de la mar, no sé quans d'anys fa, però sí sé un poc de la meva història. La meva naturalesa és forta i resisteix bé les inclemències del temps. De petit, degut a la meva reduïda estatura, podia veure poques coses, però sentia els comentaris dels més grans: "Mira quin vaixell", "¿D'on vendrà? Avui dormirem tranquils, mira quina aigua més aquietada. Esperem que demà el temporal no desbarati els nostres somnis".

Els comentaris estaven fonamentats damunt fets de poca importància i, en general, eren tranquils, sense rèpliques. Dins aquest ambient em vaig anar desenvolupant sense problemes.

Un dia, per un dels caminois que hi havia entre les mates i els arbres, va passar una moto que feia un renou enfollidor. "¿Qui serà aquest insensat que torba la nostra pau?", es demanaven els meus veïns.

A partir d'aquell dia, l'adversitat havia d'anar cresquent. Aquella moto havia d'esser la mostra d'una desfilada interminable de vehicles que no deixaven de fer soroll i d'embrutar les nostres branques amb la pols que alçaven al seu pas malèfic.

- I que no saps que m'ha dit en "Pintu", avui dematí?. Idò que, degut a aquest trànsit tan intens, construiran una carretera que travessarà tot el pinar.

- No pot esser -respongué en "Ximo", un dels més vells del pinar- Ens tallaran i no deixaran de nosaltres ni les arrels!

- I per què? -vaig preguntar jo, ingenuament- ¿Per què han d'acabar amb la nostra existència si nosaltres no molestem ni feim cap mal? Al revés, els nins es diverteixen fent-se engronadores, i els majors es delecten amb la nostra ombra. Sempre havia sentit dir que els humans eren els més intel·ligents dels éssers vius i que

la nostra verdor era per ells molt apreciada.

Però els rumors eren fonamentats. Vengueren màquines i tallaren en "Pintu" i molts d'altres. Cobriren d'asfalt les nostres arrels i s'acabà per a sempre la pau que regnava entre nosaltres.

Entre pols i soroll vaig anar cresquent. Ja podia veure la platja que tantes vegades m'havia imaginat.

A l'estiu, s'omplia de gent que venia a arrecerar-se a la nostra ombra, quan no podia suportar més la claror del sol. A l'hivern, es quedava buida de gent però no de bellesa, i nosaltres patiem la fiblada del vent i de la pluja.

En "Ximo", un dematí de tardor, es va despertar trist i melancòlic.

- Què te passa? -li vaig demanar.

- L'ambició ho pot tot -em respongué- i la tallada d'arbres per construir la carretera no és res devora el que faran aquestes ments depravades.

(passa a la pàgina següent)

- Es que hi ha homes sense escrúpols? -vaig preguntar, amb la ingenuïtat que em caracteritza- Què és el que pretenen? Arrasar-nos? Però... per quins motius?

"Ximo" em digué:

- El que volen és construir cases i hotels damunt el sòl, damunt la terra que ens ha vist créixer.

Es que no pensen que si ens tallen no podran fruir mai més de la nostra bellesa, de la nostra verdor, de la nostra frescor?

I fou com en "Ximo" digué: Primer les màquines que ens tallaren, i després les màquines i els aparells per a construir les edificacions.

Ara tot estava sembrat de cases fredes i buides. La gent, quan anava a la platja, ens trobava a faltar. La nostra presència era necessària per ells.

Mancant la nostra bellesa, la nostra verdor, la nostra ombra, la

gent es cansà d'anar a banyar-se a aquelles aigües i de tombar-se damunt aquella arena.

I jo, que vaig esser un dels pocs supervivents d'aquella matança, planejava la venjança dels arbres

"Ens tallaren pel tronc, però deixaren les arrels", vaig pensar. La meva reacció no es va fer esperar. Vaig començar a contar com era la nostra vida, abans de l'arribada de les màquines, a les arrels veïnes. Les demanava que fessin córrer la veu.

- Ens hem de sublevar -dien les arrels, amb una veu sorda i tremolosa pel seu patir.

Ens posarem d'acord. Amb l'ajuda de la terra, el dia de Sant Joan -ho recordaré sempre- ens aixecàrem amb força i destruïrem i acabàrem d'una vegada per sempre amb les parets de les edificacions que tant ens perjudicaven.

I comença, de bell nou, la vida.

ANTONIA JUAN

---

pensaments

Els vespres, quan no puc dormir, me vénen al cap pensaments. Llavors em convertesc en pensamentari. I encara que pensamentari es paresqui a parlamentari, no és el mateix.. Els parlamentaris poden anar en avió (si els pilots no estan en vaga), sense pagar; en canvi el pensamentari només pot pensar en el viatge que faria. I pot pensar, els vespres, quan va a dormir, gràcies a les motos que estaven doblers i no posen silenciador perquè l'economia nacional no ho permet. Gràcies, motos, gràcies a vosaltres no puc dormir els vespres i, per tant, puc pensar.

Jo em deman, lectors, si a vosaltres també vos fan els mateixos efectes els renous de les motos. Abans només eren les motos petites dels "derbiers";

ara, els nostres visitants duen aquestes motos que ni el radar de la guàrdia civil és capaç de detectar, de la velocitat que duen i que fan un renou a pensament supersònic. A més, no hi ha perill que t'atropellin ja que, quan la moto surt de Sa Font de Sa Cala, o bé de Cala Rajada, tu ja la sents i, per tant, ja pots començar a pensar en pujar damunt el terrat. I quan passen pens, ¿I l'Ajuntament que deu pensar? I quan tornen passar, pens, ¿No podria l'Ajuntament pensar en fer un regalet a tots els "derbiers" i "turberos", i així jo no tendria que pensar tant? Esperem que les bicicletes no posin un tub de sortida.

EL PENSAMENTARI

CHEQUEO A CALA RAJADAPLAZA DE LA IGLESIA

Más que plaza o plazuela, diríamos que es un complejo conformado por cuatro grandes parterres centrales (con siete frondosos pinos y tres abetos), y otro parterre lateral (con una palmera), que forman algo así como una gran peana para el altar de la bonita Iglesia de Ntra. Sra. del Carmen -Patrona de las gentes del mar, y venerada por todos- de muy bella factura, festoneada por una esbelta torre-campanario, con un espléndido reloj y una veleidosa veleta en el punto más alto. En sus laterales del frontispicio están ubicados la Casa Rectoral y el Salón Parroquial, con algunas otras dependencias anexas. Ello deberá completarse con la prestancia de unas pequeñas y adecuadas farolas.

Toda ella representa una muy bella plazuela-jardín.

No sabemos a ciencia cierta por qué razones los máximos responsables anteriores han tenido descuidado este interesante enclave. Ahora, al fin, hay unos deseos y un movimiento -en buena hora- promovido por el nuevo Cura-Ecónomo, Rvdo. Bartolomé Catalá, Arcipreste, en darle más vida, luz y color, mediante un resembrado de plantas duras y alguna palmera, plátano, ficus... enmarcadas, tal vez, quizás, en césped -en todo o en parte- y resguardadas por un tupido seto circundante y jalonadas por un artístico monumento o alguna fuentecilla ornamental. Además del encalado de las paredes y enladrillado de los pasillos y plazuela central, de entrada al templo.

Claro es que para todo ello se reclama, se precisa, de la voluntad generosa del pueblo que contribuya, de algún modo, con su óbolo particular, con el objetivo de muy pronto ver realizados esos bellos proyectos. Y otras obras aún, tal vez, de mejor importancia, algunas ya realizadas, cuyo plano se halla a disposición de los feligreses.

Con un nimio esfuerzo de todos, el éxito de esta necesaria empresa está asegurado. ¿Responde el pueblo afirmativamente? Los primeros sondeos

van resultando fructíferos, pues ya hay algunas buenas donaciones en manos del Sr. Ecónomo.

Aprestémonos todos a dar nuestro empujón aportando algo a la Rectoría y así poder contemplar culminadas estas sencillas pero premiosas obras.

Esta plazuela parece haber sido tomada, a ratos, por cierta chiquillería para sus ruidosos juegos y correrías. Y ciertamente, nunca debió ser tal el destino de esta hermosa parcela de terreno. Esperamos queden ya desterrados esos juegos futboleros... en esa área de nuestra admirada población cosmopolita.

Y, albricias!, por esa bonita obra ornamental de nuestra Iglesia Parroquial.

Au, mem si, un poc entre tots, embellim aquest enclavament i arreglam cada racó deteriorat, en bé des poble i des turistes que mos visiten.

J. Pujadas
Julio/1984

- L'Escolar té mèrit. Si senyor. I no me refelesc a un equip concret, sinó a l'entitat. Al Club.

- L'Escolar té el gran mèrit d'estar convertint-se en el gran aglutinant de l'esport local, d'esser la força motriu i la porta oberta per a molts de joves i al.lots i llurs aspiracions d'anar compaginant l'educació intel.lectual amb l'educació física. Mens sana in corpore sano.

- Ha quedat bé aquest començament, eh?

- No, ara va en sèrio. Des de "Cap Vermell" hem criticat, més de dues vegades, que l'Escolar no era més que un club de futbol, tancat a tota altra possibilitat. Ara que les coses estan canviant, també ho hem de dir ben fort.

- L'Escolar, actualment, té sis equips de futbol, quatre de basquet i un voleibol. Són casi dos-centes fitxes i un caramull de imaginació i capacitat de treball per dur-ho endavant.

- I si bé és cert que, tant el basquet com el voleibol, funcionen autònomament a nivell econòmic, els maldecaps organitzatius són els mateixos i la seva administració comporta dedicar-hi moltes hores.

- Gran mèrit és, també, l'haver aconseguit una espècie de consens general, sense cismes importants. Homes com en Jaume Massanet "Coix", en Miquel Cassellas o en Pep Gómez; importants pels seus anys de dedicació a l'esport local, no han girat l'esquena al Club. És més, amb la seva presència i activitat, ajuden a fer-lo gran.

- I és que la grandesa d'un club no està sols en funció de la categoria concreta que s'ocupa sinó del servei que ofereix a la societat. I l'Escolar, ara més que mai, està oferint un servei al nostre poble que, malgrat el paguem entre tots, és impagable.

- En altres moments, quan he cregut que el que s'intentava era una classificació brillant i enganadora a despit de traïr aquesta aspiració de servici públic, he aixecat la meua modesta veu per denunciar-ho. Ara l'aixec, orgullós del "meu" Club, que és el de tots els gabellins.

- Casualment vaig assistir, a Ciutat, al partit inaugural de la Lliga Juvenil de Basquet Femení, entre l'equip de la Graduada i l'Escolar. Es va perdre per 22-14, però això és el de menys. Allà hi vaig veure en Pep Roig, en "Suso" Rechac, en Toni Sureda, en Joan Serra, en Tomeu Massanet, tots ells futbolistes de l'Escolar, al costat dels seus colors. També hi havia en Tomeu Pascual, el gabellí del Mallorca, i altres estudiants.

Un jugador fitxat a preu d'or, mai sentirà aquests colors de la mateixa manera. Això és el que volia dir.

- Devallant a la realitat concreta dels resultats, aquests han estat molt bons fins al partit jugat a Peguera. Del que hagi passat després no me'n faig responsable, perquè no en sé res. Sols un partit perdut, dins Lloseta, per 1-0 i de penalty haguent-ne fallat també un.

- Els qui pareix que ho dubten, són els juvenils. Però com que estic segur que es compondran, deixem un marge de confiança suficientment ample per a què s'esmenin. És important conservar la categoria de Primera Regional, on el nivell de joc ja és bastant alt.

- Els infantils, molt bé per ara. Cada any, abans de començar la lliga pens que ho passaran tort. Després se'n cuiden de donar-me un agradable desengany.

- Els alevins sí que pareix que volen tornar pels seus fums. Després d'uns anys de classificacions discretes, aquesta temporada han partit amb més força que mai, disposats a conquerir els vells llorers, que feren del nostre, un dels grans equips de tota l'Illa.

- Els benjamins encara no han començat.

- Per a finals d'aquest mes està anunciat el Primer Camionat de Judo de Cala Rajada. Ja el vos contarem. Els arts marcial, que es diuen, constitueixen un autèntic "boom", i és tanta la gent que els practica que, a vegades, tenc el dubte de què passarà quan tothom en sapi. Llavors, probablement, ja no servirà com a sistema de defensa personal i es tonarà a imposar la força bruta. Dic jo...

- Però jo dic moltes coses i, en conseqüència, moltes d'esgarrades. Així que, per ara, call. Fins el mes que ve.